

Elfogadták az Alsóörsi Közös Önkormányzati Hivatal költségvetését

A helyi civil szervezetek is képviseltették magukat a legutóbbi testületi ülésen, ahol az önkormányzat a közös hivatali büdzsén kívül elfogadta az ő beszámolóikat is.

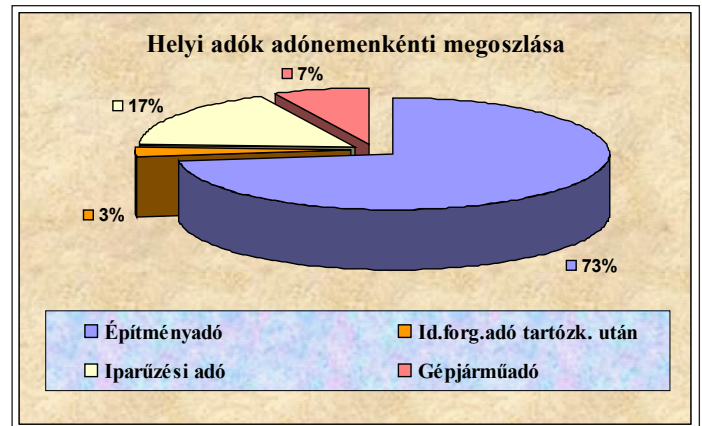
A „Malomvölgy” nyugdíjas Klub és a Lovas Jövőjéért Egyesület részére 80.000-80.000 forint, a „Nagy Gyula” Művészeti Alapítvány részére 70.000 forint, a Lovasi Lovas Egyesület és a Lovasi Hunyadi Huszár és Betyár Hagyományörző Egyesület részére 55.000-55.000 forint, míg a Lovasi Polgárőr Egyesület részére 30.000 forint támogatást állapított meg legutóbbi testületi ülésén az önkormányzat. Kérelemmel fordult a falu vezetőségéhez a Veszprém Megyei Falugondnokok Egyesülete, részükre 10.000 forint, míg a Balatonalmádi Rendőrkapitányság részére 30.000 forint támogatást állapított meg a testület. Döntés született arról is, hogy a Református Egyház részére 80.000 forint, a Katolikus Egyház részére szintén 80.000 forint támogatást biztosít az önkormányzat. A civilszervezetek beszámolóját, - kivéve a Polgárőr Egyesületét és a Nagy Gyula Alapítványt, mert ezeket az előző számunkban közöltük - külön olvashatják az újság hasábjain.

Elnapolták a Településrendezési Terv felülvizsgálatára vonatkozó ajánlatok elbírálását azzal az indokkal, hogy a legalacsonyabb ajánlatot tevő és az eredeti Rendezési Tervet készítő Város-Teampannon Kft-t hívják meg a képviselők jelenléte mellett tartandó szemé-

lyes tárgyalásra. Ezek után jóváhagyták a hulladékkezelési közszolgáltatás kötelező igénybevételéről szóló önkormányzati rendelet módosítását. Az építési tárgyú rendeletek megtárgyalásánál a következő döntést hozta a testület: a helyi településrendezési előírások tartalmáról szóló előzetes tájékoztatás és a tervekkel kapcsolatos szakmai konzultáció szabályairól, a településképi bejelentési eljárásról, és a helyi építészeti-műszaki tervtanács létrehozásáról, működési feltételeiről és eljárási szabályairól szóló rendelet tervezetekről nem történik szavazás.

Egyhangú szavazással elfogadták az Alsóörsi Közös Önkormányzati Hivatal költségvetését. A költségvetési törvény 2-3. számú mellékletében foglaltak szerint az önkormányzat 15 millió 286 ezer forint normatív támogatást és hozzájárulást kap ebben az évben. Ez az elmúlt évi normatív hozzájárulásokhoz képest 5 millió 437 ezer forint csökkenést jelent. A közös hivatal működését illetően Lovas Község Önkormányzata a jelenlegi adatok szerint 5 millió 555 ezer forint támogatást kap, mely összeget teljes egészében rendelkezésre bocsájta Alsóörs Község Önkormányzatának. Az így számított normatív kiegészítés 11 millió forint. Közel 20 millió forintos adóbevétellel számol a hivatal. (A helyi adók adónemenkénti megoszlását a mellékelt ábra mutatja.)

Amint az látható, az építményadó közel a bevételek háromnegyed részét teszik ki. Ez forintálisan 14 és fél mil-

lió forintot jelent. Az iparüzési adóból 3 millió 390 ezer forintot remélnék, míg a gépjármű adóból közel másfél millió forintot. A legkevesebb bevételt az idegenforgalmi adó tartózkodás után bíznak, mindösszesen 580 ezer forint értékben. Az Önkormányzat 2013. évben 56 millió 182 ezer forint bevételre számíthat. A dologi kiadások tekintetében a tavalyi évhez képest csökkenés mutatkozik. Idén mindez 13 és fél millió forintot tesz ki. Jó hír, hogy a költségvetés közel 44 száza-

lékát a beruházások jelentik, 24 millió 568 ezer forint értékben.

Benyújtotta a pályázatát az önkormányzat az érdekeltség-növelő eszközbeszerzésre 200 ezer forintos, ötven százalékos önrésszel a Magyar Államkincstárhoz. Ebből az összegből a technikai feltételeket (mikrofonok, kábelek) kívánják továbbfejleszteni. Kéri Katalin települési főépítész megbízási Szerződését 2013. december 31-ig meghosszabbították.

Szendi Péter

RENDELKEZÉS AZ ADÓ 1+1 %-ÁRÓL

Az idei esztendőben is rendelkezhetünk jövedelemadónk egy részéről. 1%-át valamelyik egyháznak, másik 1%-át pedig egy civil szervezetnek ajánlhatjuk fel.

Lovas Jövőjéért Egyesület
– Adószám: 19384878-1-19

Nagy Gyula Művészeti Alapítvány
– Adószám: 19380575-2-19

Lovas Egyesület – Adószám: 18933967-1-19

Lovasi Polgárőr Egyesület Adószám: 18936757-1-19

Magyar Katolikus Egyház technikai száma: 0011

Magyar Református Egyház technikai száma: 0066

Ne hozzon kellemetlen meglepetést a jó idő

Végre itt a tavasz! Vagyis talán már bízhatunk abban, hogy a jó idő tartósan bizonyul. A szép idő kicsalja az embereket a kertekbe, a nyaralókba, kirándulni. Ez a szép idő azonban a bűncselekmények elkövetőit is megmozgatja. Az elmúlt hónapban már több betörésről, nyaraló feltörésről, csalási szándékkal megjelenőkről, terepszemlét tartó idegen autósokról kaptunk bejelentést a Kapitányság illetékességi területéről.

Az eddigi bevált mesék mellett a figyelem eltereléssel „dolgozó” elkövetők a napi hírekben szereplő információkat is felhasználva jelennek meg. Még mindig menő az E-ON-os látogatás, közüzemi visszatérítés, pénzváltás, a hozzátartozó nevében történő pénzkérés, egy pohár víz kérése a szomszúság ellen jó időben.

Tájékoztatót kaptunk a Központi Statisztikai Hivaltól, hogy a Nemzeti Média-és Hírközlési Hatósággal kötött együttműködési megállapodás alapján 2013. március 11. és 2013. június 30. között felméri a televíziós műsorsugárzás digitális átállásához kapcsolódóan az állami támogatásra rászorultak körét. Az adatgyűjtés érinti Veszprém megye valamennyi települését, melyet a KSH által megbízott „felmérők” fognak végrehajtani a fenti időszakban.

Az érintett személyeknek a médiahatóság tájékoztató levelet küld, majd a statisztikai hivatal megbízott szakemberei névre szóló, arcképes igazolvánnyal, egységes ruházatban keresik fel a lakosokat. A felmérés után történik meg a digitális adás vételéhez szüksé-

ges eszköz, adapter beszerelése ez év október 31-ig.

Az ilyen jellegű adatgyűjtések sajnos lehetőséget adnak arra, hogy illetéktelen személyek, „trükkös tolvajok” keressék fel, nemcsak az időseket, hanem bárkit, akinél a tájékoztatanságot kihasználva esélyt látnak bűncselekmény elkövetésére. Ezért a rendőrség fokozott figyelemmel kíséri a felmérést végző szakemberek tevékenységét.

A tavaszi karbantartáshoz kapcsolódik a nyílászárók cseréje, javítása, a csatorna tisztítása, felszerelése, kertrendezés. Akár szóban, akár írásban történik a megállapodás, előtte a megrendelőnek kell alaposan átgondolni, hogy az elvégzendő munka és az érte kért összeg arányban áll-e. Érdeemes több vállalkozóval egyez-

tetni. Amennyiben a vállalkozó nem végzi el a munkát, csalásról beszélünk. Abban az esetben viszont, ha elkezd, vagy elvégzi, de nem megfelelően, polgári peres eljárásban kereshetjük igazunkat.

A kertrendezés persze kellemes időtöltés, foglalatosság különösen egy verőfényes napon. Am zárulhat a nap egy rossz élménnyel, anyagi kárral és rengeteg bosszúsággal, ha nyitva hagyjuk a kertkaput, vagy a ház, nyaraló ajtaját, ablakait, amíg szorgoskodunk a friss levegőn. A besurranó tolvajoknak ez ideális helyzet.

Javaink megóvása elsősorban saját érdekünk és felelősségünk, amelyhez segítséget és tanácsot kapunk a rendőroktól.

*Stanka Mária
r. őrnagy*

360 informatikai és idegen nyelvi képzés indult el a Tudásod a jövőd! programban

A lovasi Teleház is csatlakozott ehhez a programhoz, bővebb információ hamarosan, ha valaki szeretne jelentkezni, az kérem jelezze a: 30-5303466-os telefonszámon vagy a konyvtar@lovas.hu oldalon 360 informatikai és idegen nyelvi képzés már elindult a Tudásod a jövőd! projekt keretében, január 22-én pedig újabb képzések jelennek meg. A program keretében százezren vehetnek részt minimális önerő mellett idegen nyelvi és informatikai képzésben 2014 augusztusáig. A Közigaz-

gatási és Igazságügyi Hivatal a már 24 képző intézménnyel aláírt megállapodáson túl, további 83 képző intézménnyel kötött együttműködési megállapodást. A megállapodások mellett a képzések meghirdetése is ütemezetten halad, így ennek köszönhetően január 22-én újabb képzések jelennek meg. Magyarországon még nem volt korábban példa olyan horderejű és kedvezményes felnőttképzési programra, mint a Tudásod a jövőd! A programban egészen minimális önerő befizetésével bár-

ki idegen nyelvi és/vagy informatikai képzésen vehet részt, aki betöltötte a 18. életévét és nem áll középiskolával, felsőoktatási intézménnyel tanuló/hallgatói jogviszonyban (kivételt képeznek a költségtérítéses képzésben résztvevők), így a program több ezer embernek ad komoly esélyt a fejlődésre. A kormány bruttó 90 ezer forintot keretösszeggel támogatja az idegen nyelvi és informatikai képzését, a támogatás a költségek 95-98%-át fedezi. A hátrányos helyzetű kistérségekből jelentkezőknek csak

2 % önrészt kell befizetniük, a többieknek 5%-ot. A felnőttképzési program kiemelten kezeli a munkanélkülieket, a kismamákat, a legszegényebb környezetben élőket és a 45 év felettieket. Az élethosszig tartó tanulás jegyében a képzéseknek nincs felső korhatára. A jelentkezők a következő két évben az ország egész területén összesen 300 képző helyen tanulhatnak majd.

További információ:
tudasodajovod.hu

Szendi Péter

Hirdessen a Lovas Hírekben!

1/8 oldal 600 Ft

1/4 oldal 1100 Ft

1/2 oldal 2000 Ft

egész oldal 4000 Ft

Információ:

Lovas Teleház – Tel.: 06/87-575-083

Lovas Önkormányzat – Tel.: 06/87- 447-694

Lovasi Hírek

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

Felelős kiadó: Lovas Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő: Szendi Péter

ISSN 2061-0793

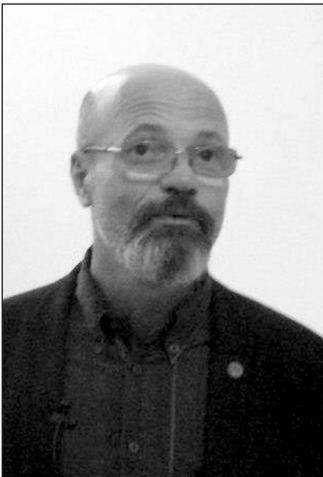
Tel.: 06 30 530 3466

E-mail: szendipeti@gmail.com

Nyomtatás: Viza Kft. 8200 Veszprém, Hajlat u. 31., Tel./fax: 88 429 936,

e-mail: info@vizastudio.hu

Tízezer éves utazás a toxikológia kultúrtörténetében

„A toxikológia tízezer éves kultúrtörténete a varázsgombáktól a kémiai terrorizmusig” címmel tartott előadást dr. Zacher Gábor a Péterfy Sándor utcai Kórház toxikológus főorvosa a Lovasi Esték programsorozat keretében március 27-én. A zsűfólásig megtelt Teleházban már az első percekben az előadó poénjainak köszönhetően hamar jó hangulat és közvetlen légkör alakult ki. A nem mindennapi előadáson sok érdekességet hallhattunk.

Az orvosi toxikológia az 1800-as években kezdett el fejlődni, ám a kíváncsiságukból adódóan jóval korábban szinte mindent megkóstoltak az emberek a környezetükben, ami gyakran az életükbe került. A felfedezett hatásokat az elenségek megjelenésével már tudatosan is alkalmazták. A toxikológia egyik fejlődési útja tulajdonképpen a mérgekeverők és a mérgezettek vonalán fut.

Az indiánok ismertek olyan mérgeket, mint például a nyílméregbéka toxinja. A 4-5 cm nagyságú béka bőrén olyan mennyiségű anyag található, amely akár tíz ember életét képes kioltani. Ezeket a toxinokat a börmirigyek termelik saját anyagcsere folyamataik által. A toxin belekerülve a bőr alá, onnan felszívódva bénítja meg az ideg-izom ingerület átvételét. Ma ebbe már nem halnak bele, de az 1400-as években benulásos tüneteket okozott.

Az estén szóba került a szén-monoxid mérgezés, amely ellen a legegyszerűbb megoldás a gázdetektor. Alacsony légköri koncentráció mellett is élesen sípol, ezért mindenképpen ajánlott ezt a készüléket beszerezni és használni. A világ számos pontján már kötelezővé tették a szerkezet használatát, ezzel megszüntek a halálos

mérgezések. E téren nagyon nagy jelentősége van a népevelésnek.

Az első méreggel kapcsolatos emlékeket i.e. 7000-ből Tassiliban, Algériában fedezték fel a kutatók: a helyi lakosok gombákat kóstoltak, és ezekkel kapcsolatos élményeiket barlangrajzok formájában gombafejű istenek ábrázolásával örökítették meg. Ezt tekinthetjük a minőségi droghasználat kezdetének. Ezekben a varázsgombákban psilocibin nevű pszichoaktív alkaloid található, melyek hallucinogén tüneteket okoznak, illetve használatuk magas vérnyomást és szapora szívverést eredményez. A különböző fajok eltérő hatóanyag tartalommal rendelkeznek, s tudatmódosító hatásuknak köszönhetően az egész Földön elterjedt használatuk.

A történelem során találkoztunk olyan emberekkel, akiknek tehetségét csak fokozták ezek a szerek. Ilyen például Amanda Sage festőnő, aki gomba hatása alatt, vagy azt követően készítette elképesztő festményeit. Stephen King pedig 17 éven keresztül kokainfüggő volt, nagy sikerű regényeiben a saját kokainos rémálmait írta meg. Amint abbahagyta a kokaint, az írásai már közel sem olyanok, mint annak előtte. Tudni kell azonban, hogy ők csupán egyek az egymillióból, akikre ilyen hatással voltak a különböző drogok.

Az este során hallhattunk az ősi egyiptomiak felfedezéséről, miszerint a sárgabarackmagban található amigdalin hatóanyagból víz hatására cian szabadul fel a szervezetben. A toxikológus rávilágított a B17 vitamínra is, hiszen az interneten számtalan tévhit terjed. Zacher doktor leszögezte: a B17 vitamin mint daganatos sejt előlő vitamin nem létezik, csak a sarlatánok kihasználják az emberek tehetetlenségét és kilátástalanságát, akik a gyógyulásuk reményében bármit megtennének.

Érdekes volt hallani az itáliai mérgekeverő iskolákról is. Kiderült, hogy a mérgekeverők nagy százaléka nő. Mérgekeverő volt a rekordok könyvében szereplő Giulia Toffana olasz hölgy, aki önkéntes kórházi ápolóként dolgozott, és arzén-trioxidos vízzel itatta a beteget. „Áldozatos” ápoló munkájával mintegy 600 embert segített a túlvilágra. II. Henrik felesége,

Medici Katalin is a mérgekeverők közé tartozott legalább 30 francia nemes tett el láb alól

azért, hogy védje férje hatalmát. Férje hozzájutott a kor legritkább antidótumához, az unikornis szarvához. Mivel unikornis nem létezik, valójában a narval módosult szemfogáról volt szó. A király megöröltette a szarvat, és mindig hordott magánál ilyen mágikus port, amit minden ételére rászórt és úgy gondolta, hogy meg fogja őt védeni mindenféle mérgeanyagoktól.

Az este során szó esett William Shakespeare-ről is. De hogy került Shakespeare a toxikológia témakörébe? Íme Zacher doktor magyarázata: Hamlet apját csalmatok levéllel próbálták megölni, ami atropint tartalmaz. A történet szerint az apa fülébe cseppentettek a méregből 3-4 ml-t, és ez okozta a halálát. Tudni kell, hogy a fülön keresztül nem szívódik fel a mérge. Ahhoz hogy ez a módszer beváljon, kell egy dobhártyasérülés, 30-40 ml mérge folyamatosan csepegtetve, ami a sérült dobhártyán keresztül az Eustach-kürtön át a nyelőcsőbe jut - így már bekövetkezhet a halál. Rómeó és Júlia történetében Lőrinc barát gyöngyvirágból készült italt adott a fiatal lánynak, aki ennek hatására 42 órán keresztül tetszhalott állapotba került. De gondoljunk csak bele, hogy egy 12 órás alvás után is milyen rosszul érezzük magunkat, mindenünk fáj, elgémberedik, nehezen tudunk mozogni, akkor vajon milyen hatásai lehetnek egy csaknem két napig tartó „alvásnak”?

A különleges előadáson Vincent Van Gogh sárga dominancia festésére is hallhattunk két magyarázatot: az egyik nem más, mint a művészkörökben igen népszerű abszinth-fogyasztás, a másik pedig az epilepszia kezelésére használt Digitalis grandiflora, mely alkalmazásának mellékhatása a Xanthopsia nevű betegség, mikor az alany zöld-sárgában látja a világot. Az abszinth thujone nevű anyagot tartalmazott, amelynek hallucinogén hatása van. A mai abszinthban már csak igen kis mennyiség található ebből, a kesernyész íz elérése érdekében használják. Régen viszont igen sokat tartalmazott, így a művészek előszeretettel fogyasztották a zöld nedűt. A Párizsi Absinth Klub tagjai között sok híres művészt találhatunk: Édouard Manet, Henri de Toulouse-Lautrec, Paul Gauguin, Edgar Allan Poe, Oscar Wilde, Arthur Rimbaud.

A hallgatóság figyelmét végig fenntartotta a toxikológus megdöbbentő történeteivel. Georgi Markov újságíró 1978. szeptember 11-én érte a halálát. Üldözői kétszeri sikertelen gázolás után vádlin szúrták egy esernyővel a Waterloo Bridge buszmegállóánál 1978. szeptember 7-én. A nem hétköznapi esernyő vége ricint tartalmazott - ricinus communis -, ami egy igen erős mérge, mely bejutott az író szervezetébe. Markov összes szervének működése pár napon belül leállt, a ricin ugyanis a fehérjeszintézist gátolja, és apoptózist, vagyis sejthalál következkezik be.

Ha én terrorista lennék, nem akarnék robbantani, biológiai fegyvert használni, sugárzó anyagot használni, mert nem értek hozzá - vallotta magáról Zacher doktor. Érték valamelyest a mérgekhez, lennének tippjeim, de azokat nem fogom elárulni.

Attól, hogy a kígyó megöli az áldozatát, és meghal, nem fog egy faj kihalni. Attól, hogy egy nyílbéka mérget felhasznál a indiánok vadászatra, az nem azért volt, hogy irtsanak egy komplett fajt, esetenként egymás háborújában egy komplett törzset. A legveszélyesebb faj az ember, aki elég sok mindent megtesz azért, toxinokkal áraszsa el saját maga környezetét, ami esetenként az emberiség bizonytalan jövőjét jelentheti - vélekedett Zacher doktor.

Az az osztály, ahol tizenhárom éve dolgozom és vezetem, nincs lemaradva az amerikaiaktól. A saját magunk adta lehetőségeinken belül büszke vagyok arra a csapatra, akikkel együtt dolgozom, akik heroikus, komoly munkát végeznek nap mint nap. Osztályunkon évente 12000 beteg fordul meg, közülük 0,7%-ot veszítünk el. Az amerikai statisztikák is 1% körüliek. A mostoha körülmények dacára a szakmai munkánk egyáltalán nincs lemaradva - hangsúlyozta.

A két és fél órás tartalmas előadás során végigutaztunk tízezer évet a toxikológia kultúrtörténetében. Mind a mai napig vannak rejtélyek, rejtvények, amelyeket próbál az ember megfejteni, de egy olyan kapuba ütközik bele a szakma, amelyek mögött két dolog áll: az üzem és a politika. Ezek olyan átláthatatlan kapuk, amelyek a szakma számára nagyon sokáig zárt rendszerek maradnak.

Az Országos Mentőszolgálat

Nagy érdeklődés fogadta április 3-án az Országos Mentőszolgálat szóvivőjét *Győrfi Pált*, aki több mint másfél órás előadást tartott a lovasi faluház nagytermében, „A Mentősök helyzete Magyarországon” címmel. *Ferenczy Gáborné* polgármesterasszony és *Szendi Péter* művelődésszervező tisztelettel, szeretettel köszöntötte.

Az 1880-as években Európán belül Magyarország volt az első, ahol egységes Mentőszolgálat szerveződött meg. Először Budapesten, majd a nagyvárosok, vármegyék mentőszolgálatainál, szervezeteinél és így lett később a második világháború után országos egyesítés, vagyis létrejött az Országos Mentőszolgálat.

Korábban önkéntes alapon szerveződött, nem fizetségért dolgoztak a mentődolgozók, vagy ha kaptak is fizetést, az adományokból, gyűjtésekből származott, melyek társasá-

gi eseményekhez voltak kötöttek. Bálokban a mentőknek gyűjtötték a pénzt évtizedekig, a szilveszteri mulatságok is így működtek. Amikor megalakult a Mentőszolgálat az állam kötelezettségévé vált, hogy évről-évre biztosítsa a működését.

Vannak adósságaik, a legtöbb saját dolgozóikkal szemben van, akik alacsony fizetségért végzik a mindennapos nehéz munkájukat. A magyar egészségügy legnagyobb intézménye a Mentőszolgálat, közel 7000 dolgozóval, 231 mentőállomással, 743 mentőegységgel és 7 légi bázissal. A Mentőszolgálat egy mobil egészségügyi szolgáltató, így nekik a járművek a legfontosabbak. Székhelye Budapesten a Markó utcában található, ahol egyben Európa legnagyobb Mentőmúzeuma is van. Az első jármű egy lovasszekér volt, mely mai szemmel érdekesen hangzik, de akkor ez volt a ter-

mészetes. Hamarosan megjelent az első motorral hajtott mentőautó is. Ezen a mentőautón nem volt hely a betegnek, akkoriban az orvost vítették a helyszínre, aki valamilyen beavatkozással próbálta megmenteni a beteg életét. Az 1950-es és 60-as években megszületett az első rohamkocsi. Ezt adományként szerezte meg a Mentőszolgálat. Ez a rohamkocsi a Mentőszolgálat feltéve őrzött kincse. Eredeti formájában őrzik a Mentőmúzeumban Budapes-

ten, mert ebből ez az egyetlen egy van a világon.

A rendszerváltás után felűnt az első Toyota autó nálunk is. Ezeket a járműveket még ma is használják. Közel 13 éves járművek, melyeket már le kellett volna cserélniük, de sajnos ez is azon múlik, ami nincs, vagyis a pénz. Ma a Mentőszolgálatnak azért vannak jobbnál-jobb autók, melyek sorra váltják le a régebbi típusú gépjárműveket.

A céljuk most az, hogy lefedett legyen az ország térképe, vagyis mindenhol elérjen 15 percen belül a mentő. Ez folyamatban van és remélem sikerül nekik azt elérni, hogy mindenki, aki segítségre szorul, az megkapja az életmentő ellátást.

A mentők száma: 104. A 112-öt nem érdemes hívni, mert ők úgy is csak a mentőknek fogják átkapcsolni a hívásunkat és azzal csak időt veszítünk, a beteg életét kockáztatjuk.

Sárdi Zsolt

Lovasi Lovas Egyesület beszámolója

Egyesületünk 2012-ben is megrendezte a hagyományos díjugrató és fogathajtó versenyeit, Pünkösd hétfőn és a lovasi búcsú napján. A versenyek megrendezésének legjelentősebb költségét a mentőszolgálat biztosítása teszi ki, melynek díja a két versenyre 72 ezer forint volt. A Lovasi Önkormányzat által nyújtott támogatás ennek nagy részét fedezte és ezzel nagyban segítette a versenyek biztonságos lebonyolítását.

A rendezvények további jelentősebb költségei: étkeztetés: 42 ezer forint, versenybírói tiszteletdíjak 35 ezer forint, díjak, serlegek, érmek, szalagok 65 ezer forint, akadályok, pálya karbantartása 82 ezer forint, egyéb költségek 32 ezer forint. Fenntartási költségeinket és a versenyek kiadásait tagdíjainkból, nevezési díjakból és támogatóink juttatásaiból fedezzük.

Kis Áron

Hunyadi Huszár és Betyár Hagyományőrző Egyesület beszámolója

Egyesületünk idén immár 16. éve folytatja hagyományőrző munkáját. Az elmúlt évi tevékenységünk során az alábbi hagyományőrző események kerültek megrendezésre: **VII. Bakony-Balaton Pásztortalálkozó.** A rendezvényre a Nemzeti Park salföldi természetvédelmi majorjában került sor június 2-án, a térség pásztoraik és állattenyésztőinek részvételével. **Márton napi pásztorbúcsú.** A rendezvényre a nemesvámosi Betyárcsárdában került sor november 10-én. Itt az érdeklődő közönség mellett elsősorban a helyi (Balaton-felvidék) állattartók jelentek meg és tartottak számvetést az elmúlt gazdasági év állattenyésztési eredményeiről, illetve hallgathattak meg állattenyésztési témájú előadásokat. Rendezvényeink mellett a tavalyi évben is folytattuk a Bakony-Balaton térségének, pásztoroló legeltetéses állattartásához kapcsolódó hagyományos technológia megismerését és megismertetését, illetve az ezen kultúrához kapcsolódó ünnepek felelevenítését. (Pl.: **Gulyafordítás, Szent György napi kihajtás**). A 2012. év során, Lovas Község Önkormányzatától kapott támogatást teljes egészében működési költségekre használtuk fel, az alábbi bontásban: könyvelői díjak: 35 000 forint, szövetségi tagdíj: 20 000 forint

Márffy Bence

Víznap Balcsi-party

A Nők a Balatonért Egyesület április 7-én várta huszonkét balatoni település lakóit és vendégeit Balatont körülölelő, víz világnapi programjára.

Az egyesület a hagyományoknak megfelelően, immár hatodik alkalommal tartotta április 7-én 15 órakor tóparti családi

gyasztását kívánták népszerűsíteni, egyben felhívva a figyelmet a palackos víz vásárlásával okozható környezeti károokra.

A Víz napi Balcsi-Partyn vendégek és házigazdák közös öröme volt, hogy újra van elegendő víz a Balatonban. A tóról a természet gondoskodott, csak-

programját. Huszonkét balatoni település lakóit és vendégeit várta a Víz napi Balcsi Partyra. A program része volt ebben az évben is a Balaton megkoszorúzása és a gyermekeknek szervezett, vízzel kapcsolatos játékfüzér, melyet településenként bővítettek egyéni ötletekkel. A „Vigyázz rám!” címet viselő óriás társasjáték a környezettudatos szemléletre, a tópart épített, valamint természeti értékeinek megóvására tanította a játékos kedvű kicsiket és nagyokat. A program különös színfoltja volt az ivóvízes „állófogadás”, mellyel a Balatonnál is kiváló minőségű csapi ivóvíz fo-

úgy, mint az elmúlt százötven évben mindig. Az előző, 2003-as aszály (23 cm) után az esők másfél év alatt, 2005 őszére töltötték maximális szintre a Balatont. Most is ez történt. 2012 októberében mindössze 38 cm volt a vízállás. Az idei csapadék megtöltötte a tavat, a mai ünnepnapon a szabályozási szint felső értékét elérte a vízállás: 110 cm.

A családi rendezvény eseményeiről és 22 helyszínéről bővebb információ található az egyesület honlapján (www.nabe.hu), illetve a helyi csoportoknál.

Szendi Péter

A Malomvölgy Nyugdíjasklub beszámolója

A 2012-es év folyamán is rendszeres klubfoglalkozásokat tartottunk kéthetente, 15-20 fő részvételével. A jó hangulatú beszélgetések, a klubtagok születésnapjának, névnapjának megünneplése a tavalyi évben sem maradt el. A falu rendezvényeire együtt készültünk, igyekeztünk a szervezésben is közreműködni.

Tavasztól-őszig most is részt vettünk a falu zöldterületeinek gondozásában, virágosításában. Az év folyamán úgynevezett kiscsoportos kirándulásokat szerveztünk melegvízes fürdőkre (Sárvár), főleg az őszi és téli hónapokban. A fürdés mellett az ország más szép vidékeit is meglátogattunk, jártunk a Jeli Arborétumban és a Sümegi várban.

Tagtársaink rendszeresen részt vettek különböző közösségi rendezvények előkészítésében és lebonyolításában. Segítettük a Lovasi Napok különböző rendezvényeit, a Lovas Jövőjéért Egyesület által szervezett rendezvényeken is aktivizáltuk magunkat az aktuális igények szerint.

Az őszi betakarítás időszakában több tagtársunk szüreti munkájában is részt vettünk. Rendezvényeinket, működésünket az Önkormányzattól, magánszemélyektől kapott támogatásokból, valamint tagdíj bevételünkből fedeztük.

Az Önkormányzattól kapott 80 ezer forint támogatást az alábbiakra fordítottuk:

- kirándulások utazási költség térítése: 40.800 Ft
- belépő jegyek vásárlása: 5.600 Ft
- Sárvár fürdő útiköltség: 17.000 Ft
- belépő jegyek Sárvárra: 6.600 Ft
- különböző megemlékezések alkalmával virág, koszorú, egyéb működés: 10.000 Ft

Dienes Károly, vezető

MASSZÁZS LOVASON

HOVANYECZ TAMÁS MASSZÁZSTERAPEUTA
 Lovas, Balatoni út 11. | Telefonszám: +36-30-557-5643
 E-mail: hovanyeczamas@yahoo.com
 Ha szükséges házhoz is megyek!
Svéd-, relaxáló-, aromaterápiás-, mézesmasszázs és talpreflexológia.

BIO ELEMÓZSIA

Bio Zöldség-Gyümölcs, Gabona,
 Öko és Bio termékek

Házhozszállítás 2 hetente szombaton!
Tel: 20/615-8550

Garantáltan hozamfokozó, vegyszer és műtrágya mentes
 E-mail: bioelemozsia@gmail.com

Alsóörs és 5 km vonzáskörzetében
kiszállítás ingyen!
(Zöldség-gyümölcs esetében)

Minimum rendelés 5.000 Ft és 1 kg/tétel
 Alma akció: 370 Ft/kg

www.bioelemozsia.hu

BÉRGÉP-KÖLCSÖNZŐ

ALSÓÖRS

8226 Alsóörs Gárdonyi G. u. 6.
 Tel: 20/447-1200;

Kisgép, Utánfutó, Takarítógép bérbeadás
Földmunkagépek kezelővel,
beton újrhasználtság

WEB: www.bergepkolcsonzo.hu

E-mail: info@bergepkolcsonzo.hu

Árak, Árlista, műszaki információk tekintetében keresse WEB oldalunkat, vagy hívjon bizalommal!

Lovas Jövőjéért Egyesület beszámolója

A 2012-es évben több elnökségi ülést tartottunk, melyeken megbeszéltük programjainkat, céljainkat. Több rendezvényt is szerveztünk, például farsangot, játszóházat gyerekeknek, karácsonyi vásárt. Mindegyik alkalomra nagy lelkesedéssel készültek tagjaink és sok önkéntes is.

Február 4-én – nagy sikerrel - **farsangi bált** rendeztünk a falubeli gyermekeknek, vetélkedőkkel, versenyekkel, este zenés-táncos műsorral. A gyermekeknek többek között jelmezversenyt is szerveztünk, az első öt helyezett ajándékot kapott. Sok segítséget kaptunk a nyugdíjas klubból is.

Április 7-én második alkalommal rendeztünk húsvéti játszóházat gyerekeknek és játékos kedvű felnőtteknek. Az idő megijesztett bennünket, ezért a tojáskereső versenyt a faluházban bonyolítottuk le, de a nyuszisimogatót az udvaron állítottuk fel és szerencsénkre még a nap is kistűtött egy fél órára. Béla és Vadas hősiessen tűrték a gyerekek simogatását, nagy örömet szerezve ezzel az apróságoknak és szülőknek. Bent a nagyteremben kicsik és nagyok szorgalmasan ügyködtek a szebbnél szebb asztali- és ablakdíszeken. Volt tojásfestés, kosárka készítés, tavaszi képek különféle magvakból, krepp papírból, húsvéti kifestők... A tojáskereső versenyt nagy izgalommal várták a gyerekek. Olyan ügyesek voltak, hogy a kilenc-

ven gondosan elrejtett tojásból csak háromat nem találtak meg. Minden gyermek kapott ajándékot.

Május elején, egyesületünk pénzzel és munkával is támogatta a település-szépítést, virágosítást. Május 19-én a nyugdíjas klubbal közösen kirándulást szerveztünk a Jeli Arborétumba. Június 13-án tisztújító közgyűlésünk volt, mivel az elnökség tagjainak 3 éves mandátuma lejárt. Az elnök személye nem változott (Hull Zita). Új alelnököt választottunk Tóthné Farkas Mária személyében, szintén új titkárunk van (Horváth Ferenc). További elnökségi tagok Kránitz Istvánné és Vellai János. Az ellenőrző bizottság tagjai Pap Huba, Hudanik Istvánné és Tózsér Ferencné. A **Lovasi Napokon** egyesületünk tagjai tevékenyen részt vettek (pl. főzőverseny szervezése, információs sátor működtetése, honlap állandó frissítése, vendégek kísérése, stb.). **Mindenki Piknikje:** július 8-án egy játékokkal és sportvetélkedőkkel egybekötött táborüzés - batyus pikniket szerveztünk a Millenniumi Parkban. Október 6-án került megrendezésre a **II. Lovasi Szüreti Fesztivál**, melynek szervezésében egyesületünk tevékenyen részt vett (díszítés, bevásárlás, felajánlások). November 9-én **Márton napi vígasságot** szervezett az Önkormányzat, a teremrendezést és -díszítést

egyesületünk készítette, valamint a fellépő Csermák Antal zeneiskola diákjainak műsorát egyesületünk fizette.

December 1-jén **karácsonyi jótékony-sági vásárt és biovásárt** szervezett és rendezett Egyesületünk.

Eddigi programjainkon, melyeket Egyesületünk a falu egész lakosságának szervezett, valamint azokon a programokon, melyeket az Önkormányzattal közösen szerveztünk, jelentős óraszámban végeztünk közérdekű önkéntes tevékenységet: például rendezvények megszervezése, lebonyolítása, programfelügyelet, információnyújtás, teremdíszítés, honlap frissítés, stb.

A 2012-es évben az Önkormányzattól 70 ezer forint támogatást kaptunk, melyet ezúton szeretnénk megköszönni.

A kapott anyagi támogatásból fizettük a könyvelőt, alapanyagokat a húsvéti és karácsonyi játszóházakhoz, irodaszereket, nyomtatványokat, postaköltségeket, fénymásolást, terembérletet, telefonszámlákat.

Természetesen ebben az évben is nagyon szívesen segítünk az Önkormányzatnak programjai szervezésében, lebonyolításában (pl. virágosítás, Családi nap, Lovasi Napok, Szüreti Fesztivál, Márton nap).

Hull Zita
elnök

Komposztládákat osztogattak ingyenesen

Az Észak-Balatoni Hulladékgazdálkodási Program keretében ingyenesen hozzáférhető komposztládákat lehetett igényelni, akik időben regisztráltak. A cél, hogy csökkentsék a hulladékok mennyiségét, miközben talajjavító komposztot állíthatunk elő.

Európai Unió támogatással a társulás településeinek lakosai 10 ezer komposztláddal lettek gazdagabbak az elmúlt időszakban. Információink szerint szakszerű komposztálás után a szerves hulladék akár egyharmadával is csökkenhet.

Azok, akik regisztráltak a www.komposztaljunkegyutt.hu oldalon, a Csalán Egyesület közreműködésével megtartott előadást követően átvehették a műanyagból készült, 400 literes űrtartalmú ládát. Mindez több embert ráébresztett hazánkban arra, hogy a környezettudatos hulladék elhelyezés nemcsak az ember pénztárcájára van jó hatással, hanem a környezetünkre is.

Hogyan is komposztáljunk? A konyha és kerti hulladékot külön kell összegyűjteni, a nagyobbakat felaprítani, halomba tenni, vagy komposztáló ketrecbe, melynek az állapotát folyamatosan vizsgáljuk, majd fél- egy év elmúltával már hasznosítható is a kész komposzt.

Szendi Péter